

Врз основа на член 12 од Правилата за доделување на прекугранични преносни капацитети (“Службен весник на Република Македонија” бр. 105/2011) и врз основа на член 19, точка 18 од Статутот, Управниот одбор на Операторот на електропреносниот систем на Македонија, Акционерско друштво за пренос на електрична енергија и управување со електроенергетскиот систем, во државна сопственост “МЕПСО” на предлог на Операторот на електропреносниот систем, по претходно одобрение од Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија со Решение бр. 02-1154/1 од 01.09.2011 година, и со одлука на УО бр.02-6799 од 04.08.2011 година, донесе:

ПРИВРЕМЕНИ ПРАВИЛА

ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА РАСПОЛОЖИВИ ПРЕНОСНИ ПРЕКУГРАНИЧНИ КАПАЦИТЕТИ НА ИНТЕРКОНЕКТИВНИТЕ ВРСКИ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТСКИОТ СИСТЕМ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ГОДИШНО НИВО

Член 1 Основни одредби

(1) Со овие Привремени правила за доделување на расположовите преносни прекугранични капацитети на интерконективните врски на електроенергетскиот систем на Република Македонија на годишно ниво (во понатамошниот текст: годишни Привремени правила), се уредува начинот според кој АД МЕПСО – Скопје како оператор на електропреносниот систем (во понатамошниот текст: АД МЕПСО) го доделува правото на користење на расположивите преносни прекугранични капацитети (АТС) на сите интерконективни врски (во понатамошниот текст: правото на користење на расположивите преносни прекугранични капацитети) помеѓу електроенергетскиот систем на Република Македонија и соседните електроенергетски системи на годишно ниво..

(2) Доделувањето на правото на користење на расположивите преносни прекугранични капацитети на годишно ниво се врши врз основа на следниве принципи:

- 1) транспарентна, недискриминаторна и пазарно ориентирана процедура и постапка за доделување на правото на користење на расположивите преносни прекугранични капацитети;
- 2) оптимизација на искористеност на расположивите преносни прекугранични капацитети,
- 3) одржување на соодветен степен на сигурност во снабдувањето на потрошувачите во Р. Македонија, во согласност со Мрежните правила за пренос на електрична енергија („Службен весник на РМ“ бр.95/06, како и меѓународно превземените обврски на АД МЕПСО - Скопје;
- 4) транзит на електрична енергија за задоволување на потрошувачката на електрична енергија надвор од Република Македонија, во рамките на расположивите преносни капацитети, а во согласност со важечките правила и прописи во интерконекцијата.

(2) Интерконективната врска (интерконекција) помеѓу Република Македонија и Република Бугарија е составена од 400kV ДВ ТС Дуброво (ТС Штип) -ТС Црвена Могила.

(3) Интерконективната врска (интерконекција) помеѓу Република Македонија и Република Србија е составена од 400kV ДВ ТС Скопје5-ТС КосовоБ.

(4) Интерконективната врска (интерконекција) помеѓу Република Македонија и Република Грција е составена од 400kV ДВ ТС Дуброво -ТС Солун и 400kV ДВ ТС Битола2 -ТС Мелити.

(5) Секоја интерконективна врска има два правци. Еден правец на една интерконективна врска во рамките на дефинираниот временски период ќе се означува како “алокациона единица”.

(6) АД МЕПСО на својата веб страна (www.mepso.com.mk) ќе ги објавува сите значајни информации и временски рокови кои се врзани за поедини фази на следната алокациона процедура.

(7) Точните датуми на процедурите за доделување на правото на користење на расположивите преносни прекугранични капацитети, како и документите потребни за пријавување и учество на годишната аукција за годината G се објавуваат на веб страната на АД МЕПСО, најдоцна до 29-ти Ноември од годината G-1 за доделување на капацитетите за година G.

Член 2

Одредување на преносниот капацитет на интерконективна врска

(1) Одредување на нето преносен капацитет (NTC) на интерконективните врски се прави во соработка со соседните оператори на преносните системи во согласност со препораките и правилата на ENTSO-E.

(2) АД МЕПСО ги пресметува вредностите на капацитети: TTC, TRM, NTC, AAC и ATC за годишниот период на алокација, за секоја граница и за секој правец, поодделно. Овие вредности се објавуваат на веб страната на АД МЕПСО.

Член 3

Основни принципи за доделување на преносните капацитети

(1) АД МЕПСО спроведува аукција за годишно доделување (алокација) на правото на користење на расположивите преносни прекугранични капацитети (во понатамошниот текст: годишна аукција за алокација) на дел од расположивиот преносен прекуграничен капацитет (ATC) на интерконективните врски на Република Македонија со Република Србија, Република Бугарија и Република Грција.

(2) АД МЕПСО е одговорен за доделување на половина од вкупниот расположив преносен прекуграничен капацитет на секоја граница, освен ако операторите на преносните системи, меѓусебно, не се договорат на друг начин.

(3) АД МЕПСО ја организира годишната аукција за доделување на правото на користење на расположивиот преносен прекуграничен капацитет на годишно ниво. За годината G доделувањето на расположивиот преносен прекуграничен капацитет се врши во годината G-1 во согласност со Календарот за годишна алокација (во понатамошниот текст: Календар), кој е составен дел на овие годишни Привремени правила и истиот се објавува на веб страната на АД МЕПСО.

(4) Делот од расположивиот преносен прекуграничен капацитет, кој ќе остане слободен по спроведувањето на годишната алокациска процедура за годината G, АД МЕПСО има право да го додели на користење на месечно или неделно или дневно ниво, согласно Привремените правила за доделување на расположовите преносни прекугранични капацитети на интерконективните врски на електроенергетскиот систем на Република Македонија на месечно и неделно ниво.

Член 4

Метод за доделување на расположивите преносни прекугранични капацитети на годишно ниво

(1) NTC и ATC вредностите се пресметуваат и објавуваат на годишно ниво, за сите граници, за секоја алокациска единица, поодделно.

(2) За делот од преносниот прекуграничен капацитет со кој располага АД МЕПСО, се применува метода на експлицитна аукција на преносните капацитети со наплата според последно прифатената цена (marginal price) во случај на загушување.

(3) На годишните аукции за доделување на преносниот прекуграничен капацитет се применува принципот “No netting-right without obligation”.

Член 5

Учество во годишните аукции за алокација

(Право на учество)

(1) Право на учество на годишната аукција за доделување на преносен прекуграничен капацитет имаат претпријатијата кои поседуваат важечка лиценца за вршење на енергетска дејност: производство на електрична енергија или трговија со електрична енергија или снабдување со електрична енергија издадена од Регулаторната комисија за енергетика на Република Македонија (во понатамошниот текст: Регулаторната комисија за енергетика).

(2) Претпријатијата од став 1 на овој член се должни да поднесат Пријава за регистрација за учество во алокациската процедура (во понатамошниот текст: Пријава), Изјава за прифаќање на обврските и условите дефинирани во годишните Привремени правила за алокација (во понатамошниот текст: Изјава), кои се составен дел на овие годишни Привремени правила, како и лиценцата за вршење на енергетска дејност производство на електрична енергија или трговија со електрична енергија или снабдување со електрична енергија. Изјавата и пријавата се составен дел на овие годишни Привремени правила

(3) Обрасците за Изјава и Пријава се објавуваат и можат да се превземат од веб страната на АД МЕПСО (www.mepso.com.mk). Изјавата и Пријавата треба да се поднесат на официјален меморандум на претпријатието и задолжително покрај сите барани податоци мора да содржат и име и презиме на овластеното лице, неговата позиција во претпријатието, негов потпис, печат на претпријатието и деловоден број.

(4) Претпријатијата од став 1 на овој член се должни да достават потпишана Изјава и Пријава најдоцна до 14:00 часот од денот назначен во Календарот во годината G-1 за да учествува во годишната аукција за доделување на преносни прекугранични капацитети за годината G. Потпишаните обрасци, Изјава и Пријава се доставуваат во АД МЕПСО, исклучиво на факс број: +389 2 3149039 или +389 2 3112 225.

(5) АД МЕПСО во рок од 1 (еден) ден по приемот на Изјавата и Пријавата, ќе ги информира претпријатијата за прифаќањето или одбивањето на учеството во годишната аукција.

(6) Изјавата која што ќе биде прифатена од страна на АД МЕПСО важи за годината G за која се доделува преносниот прекуграничен капацитет, со што претпријатието може да биде учесник на годишната аукција за алокација.

Член 6

Барање за учество во годишна аукција за алокација

(1) Учесникот на годишна аукција за алокација е должен да поднесе Барање за учество на годишна аукција за алокација во кое претставникот на претпријатието одговорно тврди дека го претставува претпријатието, кое работи во законски рамки и не е под стечај или ликвидација. Подносителот на барањето одговорно тврди дека не е во тек ни еден судски процес против него кој би го загрозил исполнувањето на условите поставени во Правилата или во Договорот.

(2) Претставникот кој го потпишува барањето за учество на годишната аукција за алокација мора да биде законски овластен од страна на претпријатието кое учествува во процесот на доделување и со самото тоа мора да биде запознаен со обврските кои произлегуваат од даденото потпишување.

(3) Во барањето за учество на годишната аукција за алокација се доставуваат и дефинираат следниве параметри:

- 1) Податоци за учесникот на аукцијата;
- 2) Правец (влез или излез);
- 3) Вкупна потреба за капацитет во MW и број на порции ($1 \text{ MW} \leq \text{една порција} \leq 20 \text{ MW}$, со чекор од 1 MW);
- 4) Цена во случај на загушување за секоја порција посебно;
- 5) Временски интервал (од првиот ден во годината G во 00:00 часот до последниот ден во годината G во 24:00 часот);
- 6) Време на поднесување на барањето.

Член 7

Процедура за алокација

(1) Вредноста за АТС се објавува најдоцна до 1-от ден во последниот месец во годината G-1, за доделување на капацитетите за година G.

(2) АД МЕПСО ги објавува информациите за АТС на својата веб страна

(3) Барањето од член 6 на овие годишни Привремени правила се доставува до АД МЕПСО согласно рокот во Календарот..

(4) Барањето важи до завршување на соодветната годишната аукција за алокација.

(5) Сите пристигнати барања ја сочинува листата на барања. По истекување на времето за поднесување на барања нивно сортирање, односно обработка се прави во согласност со рокот наведен во Календарот.

(6) При сортирање на листата на барања се применува критериумот „Цена“. односно приоритет има порцијата со поголема цена, во случај на загушување.

(7) Доколку вкупно понудените порции на секоја алокациска единица посебно се поголеми од објавениот АТС за соодветната алокациска единица, се смета дека има загушување на таа алокациска единица.

(8) Доколку се јават две порции со иста понудена цена, во случај на загушување, ќе бидат скратени пропорционално на бараната моќност до АТС, а учесниците се должни да ги прифатат вака одредените количини.

(9) Доколку по исполнување на овој критериум остане недоделен капацитет, истиот ќе се додели земајќи го во предвид времето на поднесување на понудата.

(10) АТС се алоцира во согласност на редоследот на сортираната листа на порции. На учесниците на годишната аукција за алокација кои се наоѓаат на листата, се доделува бараниот преносен капацитет кој е предмет на аукцијата, се до негово целосно искористување.

(11) Учесниците кои на годишната аукција добиле право за користење на преносен прекуграничен капацитет се должни да потпишат Договор за право на користење на преносната мрежа, чиј нацрт текст е составен дел на овие годишни привремени правила и истиот се објавува на веб страната на АД МЕРСО (www.mepso.com.mk). Потпишувањето на договорот треба да се реализира согласно рокот даден во Календарот.

(12) Учесниците кои што на годишната аукција добиле право за користење на преносен прекуграничен капацитет, потпишале Договор за право на користење на преносната мрежа и ги подмириле сите финансиски обврски кон АД МЕРСО кои произлегуваат по овој основ го, се стекнуваат со статусот на корисници на правото за користење користење на преносен прекуграничен капацитет (во понатамошниот текст: корисник)

Член 8

Цена на алоцираниот капацитет

(1) Доколку на соодветната алокациска единица чиј капацитет е предмет на годишната аукција нема загушување, цената на алоцираниот капацитет е 0 EUR/MWh.

(2) Доколку на соодветната алокациска единица чиј капацитет е предмет на годишната аукција има загушување, цената на алоцираниот капацитет е еднаква на последно прифатената цена (marginal price), и сите учесници на годишната аукција кои добиле капацитет се должни да ја платат маргиналната цена за користење на капацитетот,.

(3) Надоместок за користење на капацитетот (EUR) = $\Sigma\{ \text{Последна прифатена цена (EUR/MWh)} \times \text{доделен капацитет (MW)} \times \text{Број на часови во годината G за кој е доделен капацитетот(h)} \}$ за сите прифатени аукциски понуди.

(4) Порциите во едно барање треба да бидат со различна цена но не пониска од 0,1 EUR/MWh. Разликата на цената помеѓу две порции не смее да е помала од 0.1 EUR/MWh. Цената на сите порции се изразува во EUR/MWh со едно децимално место и се подредуваат по опаѓачки редослед.

Член 9

Користење на алоцираниот капацитет

(1) Корисникот треба да го искористи доделениот капацитет.

(2) Корисникот е должен да ја плати вкупната цена на доделениот (алоцираниот) капацитет без оглед на степенот на искористување на истиот.

(3) Корисникот е должен да го пријави неискористениот годишен капацитет за месецот М, добиен на годишната аукција најдоцна до 7-миот ден во месецот М-1, (use-it-or-lose-it). Доколку 7-миот ден е неработен ден, корисникот е должен да го пријави неискористениот годишен капацитет за месецот М во првиот нареден работен ден.

(4) АД МЕПСО има право да го додели вратениот годишен капацитет за месец М на месечно, неделно или дневно ниво, според Привремените Правила за алокација на расположивиот преносен прекуграничен капацитет на месечно и неделно ниво.

(5) Доколу корисникот не се придржува кон правилата за пријавување и хармонизација на програмите на размена, условите пропишани од страна на АД МЕПСО и ENTSO-E, како и кон овие годишни Привремени правила, АД МЕПСО има право во потполност да го отфрли програмот на размена доставен од Корисникот и сите прекугранични и интерни трансакции ќе бидат сведени на нула. Во овој случај, АД МЕПСО има право и да го укине правото на користење на доделениот капацитет за годината G и да го суспендира учеството на Корисникот во процедурата за алокација во наредната година.

(6) АД МЕПСО го гарантира правото на користење на преносниот прекуграничен капацитет во текот на годината G освен во периодите кога интерконективниот далекувод плански се исклучува поради ремонтни активности. Во периодите кога интерконективниот далекувод плански се исклучува поради ремонтни активности, корисникот нема право на надомест.

Член 10

Трансфер на алоцираниот капацитет

(1) Корисникот може да го пренесе стекнатото право на користење на преносниот прекуграничен капацитет на друг корисник или на повеќе други корисници (трансфер на капацитетот)

(2) Корисникот на кого му е пренесено правото на користење на прекуграничниот преносен капацитет може да го користи истиот, по потврда на трансферот од страна на АД МЕПСО.

(3) Корисникот може да направи трансфер на годишниот капацитет на месечно ниво и ќе се однесува за цел календарски месец.

(4) Корисникот може да направи целосен (вкупниот износ на доделениот годишен капацитет за цел календарски месец) или делумен (дел од доделениот годишен капацитет за цел календарски месец) трансфер на капацитетот.

(5) Минималната вредност на прекуграничниот преносен капацитет која корисникот може да ја пренесе на друг корисник изнесува 1 MW.

(6) Корисникот кој сака да го пренесе правото на користење на капацитетот и корисникот на кој се пренесува правото на користење на капацитетот, се должни до АД МЕПСО да достават заедничко Барање за трансфер на капацитетот во писмена форма. Образецот “Барање за трансфер на капацитет” е составен дел на овие годишни Привремени правила и се објавува на веб страната на АД МЕПСО.

(7) Пополнетиот образец “Барање за трансфер на капацитет” се испраќа до АД МЕПСО на факс број ++389 2 3149 039 или ++389 2 3112 225, а скенирана копија од пополнетиот образец се испраќа по електронска пошта на адреса (zorani@mepso.com.mk и danielag@mepso.com.mk).

(8) Образецот “Барање за трансфер на капацитет” мора да биде правилно пополнет, потпишан и заверен од двете страни. Образецот кој нема да биде целосно и правилно пополнет ќе биде отфрлен и нема да се разгледува.

(9) Образецот “Барање за трансфер на капацитет” се однесува на преносен капацитет доделен на годишно ниво и на еден пар на корисници во трансферот на капацитетот. Доколку корисникот сака да направи трансфер на капацитетот на повеќе корисници, е должен до АД МЕПСО да достави посебно “Барање за трансфер на капацитет” за секој корисник на кој му го пренесува правото на користење.

(10) Трансфер на годишните капацитети, на сите граници, може да се направи најкасно до 7-миот ден во месецот М-1 за месецот М. Во случај кога денот за доставување “Барање за трансфер на капацитет” е празник или неработен ден, во тој случај Барањето се доставува до АД МЕПСО првиот нареден работен ден.

(11) По истекот на наведениот рок од став 7 и став 8 од овој член, пристигнатите Барања за трансфер на капацитет ќе се сметаат како неважечки.

(12) Барањето за трансфер на капацитет испратено до АД МЕПСО, е обврзувачко за двете страни и истото не може да биде променето или повлечено.

(13) АД МЕПСО, во рок од еден работен ден по приемот на Барањето за трансфер на капацитет, е должен да им одговори на двете страни во писмена форма.

Член 11

Пресметка и плаќање

(1) По завршување на годишната аукција согласно рокот во Календарот, АД МЕПСО е должен да достави до корисникот информации за цената на алоцираниот капацитет и фактура која се однесува за целиот период од годината G.

(2) Фактурата треба да се плати во целост пред почетокот на годината G согласно датумот назначен во Календарот, во спротивно корисникот го губи правото на користење на доделениот преносен прекуграничен капацитет, како и право да учествува на месечните аукциски процедури за алокација во годината G.

(3) Сумата во фактурата е изразена во EUR, со пресметан ДДВ од 18%. Корисниците плаќањето ќе го реализираат во денарска противвредност по продажен курс на НБРМ на денот на фактурирањето.

(4) Корисникот е должен да се придржува на Договорот за право на користење на преносната мрежа кој се однесува на алокацискиот период.

(5) АД МЕПСО има право да го забрани понатамошното учество на корисниците кои:

- 1) навремено не ги подмириле сите свои финансиски обврски;
- 2) не ги почитуваат правилата и процедурите пропишани од страна на Регулаторната комисија за енергетика, ENTSO-E и АД МЕПСО, во предходниот период;
- 3) прогласиле банкрот, се несолвентни, имаат блокирана сметка или се во стечајна постапка со што би се оневозможило подмирување на обврските произлезени од аукцијата.
- 4) не ги почитуваат одредбите од овие годишни Привремени Правила или ги прекршува истите, или на било кој начин ги нарушуваат, или се закануваат да ја нарушат постапката за годишната аукција.

Член 12

Непредвидени околности

(1) Непредвидените околности се однесуваат на неможност за нормално спроведување на годишната аукција за алокација, како и на ненадејните пореметувања во ЕЕС на Република Македонија во согласност Законот за енергетика и Мрежните правила за пренос на електрична енергија.

(2) Во случај на непредвидени околности кои се однесуваат на неможност од нормално спроведување на годишната аукција за алокација АД МЕПСО го задржува правото да го промени терминот на аукција со тоа што навремено ќе ги извести пријавените учесници.

(3) Во случај на непредвидени пореметувања во ЕЕС, АД МЕСПО го задржува правото да ги намали или прекине оние одобрени преносни капацитети кои што предизвикуваат загушувања во преносната мрежа. Укинувањето на доделеното право за пренос ќе се реализира на основа на сортираната листа на понуди добиена на аукција, почнувајќи од порцијата со најмала понудена цена.

Член 13

Завршни одредби

(1) Регулаторната комисија за енергетика е надлежна за надгледување на процесот за одредување на прекуграничниот капацитет и неговото доделување (алокација).

(2) Овие Привремени Правила влегуваат во сила на денот на нивното одобрување од Регулаторната комисија за енергетика а ќе се применуваат од денот на нивното објавување на веб страната на АД МЕПСО.